

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 5P/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723200635
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Štiglicová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1723200635.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Štiglicovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. V., narodená XX.XX.XXXX, zastúpená v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí a rodiny, Moyzesova 2, Pezinok, dieťa rodičov: matka L. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, L., t. č. Z. X, L. a otec C. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, L., zast. JUDr. Milota Klemaničová, advokátka, so sídlom Dr. Bokesa č. 17, Pezinok, IČO: 35 550 007, o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu, v rámci ktorej sa maloletá O. V., narodená XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Zastupovať maloletú a spravovať jej majetok sú oprávnení obaja rodičia.

III. Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej O., narodenej XX.XX.XXXX mesačne sumou 130 euro počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktorú sumu sa otec zaväzuje zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

IV. Súd styk otca s maloletou neupravuje.

V. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 04.04.2023 navrhovateľka, matka maloletej, žiadala o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že maloletá bude zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 130 eur mesačne a styk maloletej nebude upravený. Matka maloletej sa svojim návrhom zároveň domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bude zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 130 eur mesačne. Matka maloletej v návrhu uviedla, že s otcom maloletej sa zoznámili v Bratislave v roku 2013, kde pracovala ako predavačka v Avione Schopping park. Chodil tam stále za ňou a chcel sa rozprávať. Rozprával jej o svojej rodine, hlavne o svojej exmanželke a deťoch, ako sa s ním rozviedla, ako ho týrala, ako trpel, bola neschopná sa starať aj o deti a on bol nevinný. Rozprával aj o bývalých partnerkách, v podstate to isté ako o manželke. Neskôr ju pozval do stolárskej dielne do Vinosadoch, kde mal podkrovný byt. Veľmi skoro po zoznámení otehotnela a tým začalo pre ňu peklo. Všade sa chváľil a pretvaroval na verejnosti, ale doma robil peklo za všetko. Keď nevidel od nej peniaze, vykrikoval jej, že schválne si nechala spraviť dieťa, že sa jej nechce pracovať, že len spí, tehotenstvo nie je choroba, a tak si hľadala prácu. Nikde ju v stave tehotenstva nechceli zamestnať, tak doučovala angličtinu. On jej dohadzoval ľudí, ale pre neho to bolo málo, tak si našla ešte ďalšiu prácu ako predavačka. Stále na ňu kričal, niečo jej vyčítal, neskôr

sa k tomu pridali aj fyzické ataky, chcel ju zhodiť zo schodov. Všade na verejnosti aj pred priateľmi sa pretvaroval, to peklo ktoré vyvolával, sa snažila nevnímať a prekryvala to radosťou z tehotenstva a tým, že sa tešila na O.. Počas celého spolužitia jej bežne škaredo nadával, bral jej všetky zarobené peniaze. Presťahovali sa do Pezinka. Do deviateho mesiaca pracovala. Všetky peniaze jej bral, nič jej nedával ani na výbavu pre bábätko. Nemala nič nakúpené pred pôrodom, ani kočík ani len plienky do pôrodnice, pretože nemala na to peniaze, keďže jej ich všetky bral. Jeho známi a rodina jej darovali oblečenie, kočík, postieľku aj vajíčko. Ani po pôrode sa nič nezmenilo z jeho strany, nezaujímal sa ani o dcérin zdravotný stav. Mala neurologickú poruchu - dávala hlavičku dozadu a aj s pravou rukou mala problém, pretože ju mala stlačenú v brušku. Bolo treba chodiť s O. na pravidelné vyšetrenie a kontroly, no odporca s nimi nechcel chodiť. Všade navrhovateľku zosmiešňoval a znemožňoval, nič nevyriešil, psychicky ju ničil, nevedela si sama pomôcť. Navrhovateľka bola vyčerpaná, mala stiahnutý žalúdok, často si volala RZP. Keď maloletá zaplakala, odporca kričal na navrhovateľku, aby ju mala stále na rukách, že čo je to za matku, nestará sa o dieťa. Vzápätí kričal, že sa nevenuje domácnosti, drgal do nej, kričal, že ju udusi vankúšom, ak bude plakať a ju neutíši, bála sa. Od tých čias navrhovateľka poriadne nespáva, aby dcérke neublížil. Bola stále vyčerpaná. Neskôr sa presťahovali do nového prenájmu, pretože ich majiteľ v noci vyhodil na ulicu, dôvod nevie. Aj toto jej odporca vyčítal, že za všetko môžem ona. V tom čase O. mala dva roky, nemala jej dať čo navrhovateľka jesť ani piť, ale pomohli jej iní ľudia. Spolužitie v novom podnájme bolo ešte horšie. V noci ich odporca nenechával spať, stále kričal, nadával, vyčítal, navrhovateľka bola vychudnutá a bez energie. Odporca navrhovateľku ponižoval, vysmieval sa jej. Sexuálne s ním odmietala žiť, no on ju nútil aj k styku, žiadal od nej veci, ktoré dobrovoľne odmietala robiť. Pod tlakom a náporom z jeho strany na navrhovateľku doliehal stres až tak, že mala zdravotné problémy, ktoré vyústili odpadnutím. Navrhovateľkina mama ich zavolať bývať k nej do Senice, tak od neho navrhovateľka odišla. Odporca ich našiel, vydieral ju aj jej rodinu, vyhrážal sa a donútil ju vrátiť sa k nemu, pretože mala strach. Kým bývali s O. u jej mamy, Terezka sa v noci budila, kričala zo sna. Až neskôr si navrhovateľka uvedomila, že už pred tým jej musel odporca ubližovať, mimo navrhovateľkinej prítomnosti. Keď sa navrhovateľka vrátila naspäť k nemu, opäť sa všetko opakovalo a pokračovalo. Sexuálne sa mu nevenovala, tak si všetko vynucoval násilu, s donútením a vyhrážkami. Keď bola na operácii kolena, mal O. sám v starostlivosti. Po navrhovateľkinom návrate sa začala O. pocikávať zámerne na rôznych miestach, na gauči aj koberci. Keď sa navrhovateľka snažila zistiť prečo to robí, tak jej odpovedala, že musí, lebo ju k tomu núti otec. Ťažko sa jej tomu verilo, ale keď to chcel aj od nej, aby mu močila na krk, tak to celé pochopila. V noci nespávali, boli nevyspaté, až tak, že O. mala tmavé kruhy pod očami a nafúknuté bruško zo stresov. Raz mala O. vysokú teplotu a zvracala. Odporca ju zatvoril do tmavej, studenej chodby, keď navrhovateľka odišla do kúpeľne. Toto robieval vždy, keď bola chorá, aj v byte na Z. ju zatváral bežne do kúpeľne. Raz O. strkal do úst ocikané nohavičky, kým navrhovateľka vešala prádlo na terase. Keď ju navrhovateľka počula plakať, kašľať a dusiť sa, rýchlo vybehla z izby za nimi. O. jej neskôr povedala, že to nebolo prvýkrát. Dialo sa to v minulosti a navrhovateľka si myslí, že sa to deje stále. Raz mali u nich na prázdninách dcéru navrhovateľkinej sesternice. Išla na toaletu, zabudla sa zamknúť, odporca jej vběhol do záchoda a pozoroval ju, ako sa utiera na intímnych miestach. Rozkokošený vběhol potom do kuchyne a rozbil tanieru. Neter sa to navrhovateľke hanbila povedať, bola celá červená a plakala, až sa jej neskôr on k tejto veci sám priznal, keď prišla pre ňu mama. Pod nátlakom fyzických, psychických, sexuálnych, ekonomických a sociálnych vyhrážok a vypestovaných strachov zo strany odporcu, navrhovateľka o tom celé roky mlčala, nikomu o tom nehovorila, nevedela, na koho sa má obrátiť a ako to má riešiť. Až nabrala odvalu a po podozrení úradu, keď si to všimli, že niečo u nich nie je v poriadku v ich domácnosti, vo vzťahu a v byte, im začala navrhovateľka dôverovať a všetko povedala. Navrhovateľka má strach o O., netuší, čo ešte bude ďalej. Po týchto skúsenostiach chce s dcérou od odporcu odísť, ochrániť ju a už ďalej toto nezažívať a ani jednu z nich tomu vystavovať. Navrhovateľka je z toho zničená, smutná, ubolená a všetko ju to bolí aj za dcéru. Poslednú dobu si navrhovateľka všimla, že O. sa zmenila a už sa nechce s ňou dôvernejšie rozprávať. Keď sa navrhovateľka pýta, otázku zahovorí a vyhýba sa rôznym odpovediam. Navrhovateľka nechce, aby takto O. žila aj naďalej a ani ona už nechce takto žiť. Už nevládze, bolo toho veľmi veľa zlého, čo zažívali a čo sa dialo v tomto pekle s odporcom. Nechce si už na to zlo spomínať, nerobí jej to dobre. Navrhovateľka vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie a samotné vyšetrovanie v záujme ochrany dcéry žiada súd, aby styk maloletej O. s otcom neupravoval.

2. Na zistenie skutkového stavu veci vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s predloženými dôkazmi, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dokazovanie vylúčením účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

3. Maloletá sa narodila z mimomanželského vzťahu rodičov, otcovstvo k maloletej bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov na matričnom úrade.

4. Maloletá má v súčasnosti 9,5 rokov, je žiačkou 4. ročníka Základnej školy, má ADHD.

5. Matka maloletej je slobodná, okrem maloletej nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka pracuje ako pomocná sila v kuchyni s netto príjmom vo výške 700 eur mesačne. Matka s maloletou býva v mestskom byte, nevlastní žiaden majetok.

6. Otec maloletej je rozvedený, okrem maloletej nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec je dôchodca s priznaným dôchodkom vo výške 680 eur mesačne. Otec vlastní chatu, kde trvalo býva, okrem toho vlastní dve autá.

7. Priemerné mesačné výdavky na maloletú matka vyčíslila na sumu 413 eur, tieto zahŕňajú: strava doma 200 euro, strava v škole 32 eur na polrok, oblečenie a obuv 50 eur, drogéria 30 eur, lieky a vitamíny 16 eur, telefón 10 eur, alikvótna časť na bývanie 75 eur.

8. Uznesením, sp. zn. 5P/24/2023-24 zo dňa 04.04.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a otca maloletej zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej v sume 130 eur mesačne.

9. Na pojednávaní dňa 06.09.2023 predstúpili obaja rodičia, ktorí navrhli súdu schváliť rodičovskú dohodu v znení totožnom ako je znenie vo výrokovej časti rozsudku. Kolízny opatrovník maloletej navrhol rodičovskú dohodu schváliť, nakoľko je v záujme maloletej.

10. Podľa čl. I, čl. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža. Spoločnosť uznáva, že pre všestranný a harmonický vývin dieťaťa je najvhodnejšie stabilné prostredie rodiny tvorenej otcom a matkou dieťaťa. Spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä hmotnou podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa čl. I, čl. 4 Zákona o rodine všetci členovia rodiny majú povinnosť vzájomne si pomáhať a podľa svojich schopností a možností zabezpečovať zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne rodiny. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a povinnosť zabezpečiť rodine pokojné a bezpečné prostredie. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom.

12. Podľa čl. I, čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 36, ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 122 Civilného mimosporového poriadku, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

25. V súlade s §221 písm. a) Civilného sporového poriadku, písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

26. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že sú splnené podmienky podľa Zákona o rodine, a preto súd predmetnú rodičovskú dohodu schválil. Rodičovská dohoda bola uzatvorená v súlade s potrebami maloletej, v jej záujme a v súlade so Zákomom o rodine.

27. Podľa § 368 Civilného sporového poriadku, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

28. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa všetci prítomní účastníci vzdali odvolania.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie (§ 122 Civilného mimosporového poriadku, § 368 Civilného sporového poriadku), nakoľko sa tohto práva účastníci výslovne vzdali.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. (§ 44 Civilného mimosporového poriadku)

V prípade, ak niektorý z účastníkov nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, je možné vo veci starostlivosti o maloleté deti navrhnúť súdu výkon tohto rozhodnutia podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku alebo v časti výživného podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku [zákon NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov].